

LENE KAABERBØL

Flere fortællinger om
BÆRFOLKET

ILLUSTRERET AF ANDERS WALTER

FLERE FORTÆLLINGER OM BÆRFOLKET

Har du hørt om Bærfolket? Måske har du ligefrem set dem? Så er du heldig, for det er der ikke så mange der har. I vores øjne er de små, men selv synes de at de har den helt rigtige størrelse. Jordbærfolket er dem der er flest af. De bor i småbyer og landsbyer skjult mellem jordbærplanterne, og de går utrolig højt op i hvilken landsby der kan dyrke de største, flotteste og lækreste bær.

I de første fortællinger om Bærfolket mødte du jordbærpigen Dug og hendes flyvske lillebror Remus og den modige brombærpige Dalia der var med da de første gang stødte på skimmelheksen. Heldigvis slap de helskindede fra det! Men skimmelheksen har ikke givet op. Hun er surere end nogensinde – og så er hun endda kun én af de farer der venter på Dug og hendes venner. Tør du mon følge med dem på nye eventyr i Bærfolkets rige?

Snogemælk og
skrigeballoner

Side 9

Solsortekrigen

Side 51

Hybenkrudt
og guldtryner

Side 97

Skimmel
og humbug

Side 129

SNOGEMÆLK OG SKRIGEBALLONER

W

WAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAHHH-
HHHHHHH!”

Lyden kunne høres hele vejen inde fra soveværelset, gennem køkkenet og stuen, ud på stien udenfor, hen ad vejen, tværs gennem Ranunkelby, ned over bakken og ind i pindsvineriet hvor jeg stod og kløede en søvrig Vilhelmina på trynen.

“WAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA-
AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAHHHHHHHHHHHHHHHH-
HHHHHHHHHH!”

Vilhelmina snøftede halvt i søvne og virrede med hovedet, og jeg krøb lidt sammen og puttede mig ind til hende. Jeg vidste hvad der ventede, men jeg håbede – *håbede* – at der ville ske et mirakel så jeg fik lov at slippe den her gang.

“Du er heldig,” sagde jeg til Vilhelmina. “*Dine børn* skriger ikke ...”

Det var rigtigt nok – Vilhelmina havde fået unger, for anden gang i sit unge liv, men de tre små pindsvinegrislinger sov sødt i en bunke længere inde i hulen, oven på det gamle mælkebøtteuldtæppe jeg havde fået lov at arve til Vilhelmina fordi mor syntes det var blevet for slidt. Og når de engang

vågnede og var sultne, ville de nøjes med at pibe forsigtigt.

Der lød løbende fodtrin udenfor. Jeg overvejede at gemme mig under tæppet og det tørre græs der forede Vilhelminas rede, og håbe på ikke at blive set, men min lillebror Remus kendte mig for godt. Han ville ikke have svært ved at gætte hvor jeg var.

“Dug!” råbte han allerede inden han var kommet helt ind i pindsvineriet. “Mor vil ha’ du ffka’ komme. Tuffindfryd er vågnet.” Siden Remus mistede begge fortænder i overmundens, har han haft lidt svært ved at sige s.

“Det tror jeg hele Ranunkelby *har* opdaget,” sagde jeg bittert.

“Kan Lilje ikke hjælpe?”

“Lilje er på befføg hos Romeuff,” sagde Remus.

“Mor ffagde det ffku’ være dig.”

Lilje var vores storesøster. Hun var femten år gammel nu og var nærmest opskriften på hvordan en rigtig jordbærpige skulle være. For det første så hun *helt* rigtigt ud, med langt rødgyldent hår, runde rosa

kinder og grønne øjne. For det andet gik hun op i de *helt* rigtige ting og elskede at lave mad og koge saft og sy tøj og gøre det hyggeligt og pænt og rent derhjemme, og nu havde hun oven i købet også fået en kæreste af den *helt* rigtige slags og på den *helt* rigtige måde. Romeus boede i nabolandsbyen Rosenstrup, var seksten år og allerede en dygtig gartner, ligesom sin far, og så var han venlig og rolig og pæn og havde spurgt min far og mor om lov før han jordbærkyssede Lilje første gang. Det var sket ved mid-sommerfesten mens alle kiggede på og klappede: Romeus havde taget et lille jordbær op i favnen og havde bidt af det fra den ene side, og Lilje havde så, med strålende øjne og blussende røde kinder, taget en ordentlig bid fra den anden side. Alle de gamle koner havde sukket i kor og tørret en tåre væk fordi det var *så* romantisk, og Remus og jeg havde set på hinanden og rystet på hovedet.

“Nu bliver hun *helt* umulig,” sagde Remus. Og det havde han haft ret i. Lilje gik i forvejen ganske meget op i hvordan hun så ud – sov med papillotter i håret og lavede mærkelige cremer og salver som hun smurte i hovedet og på armene, og hendes mund var altså ikke helt så jordbærrød som den så ud, ikke fra naturens hånd.

Siden hun havde jordbærkysset med Romeus, var hun blevet helt hysterisk. Hun tog bad i tide og utide, snerrede som en arrig grævling hvis Remus eller jeg kom til at

røre ved hendes ting, og brugte så meget tid på at stirre kritisk på sit eget spejlbillede at far sagde hun skulle passe på ikke at slide spejlet op. Nogle gange var hun helt vildt glad og ville pludselig kramme og kysse på os, andre gange begyndte hun at græde uden grund, og det meste af tiden syntes hun bare vi var et par åndssvage småunger der ikke fattede noget som helst. Hun var med andre ord komplet utilregnelig og aldeles ubrugelig som storesøster.

Og som om det ikke var nok, så havde vi fået Tusindfryd. Strengt taget *hed* hun Bellis, men far og mor var næsten med det samme begyndt at kalde hende

Tusindfryd fordi det lød så sødt, og hun jo var så sød og fantastisk og kunne både skringe og sove og sutte mælk i sig og fylde bleen med ildelugtende gult smat, og indimellem nedlod hun sig oven i købet til at holde om en finger med sine små hænder eller åbne sine små skelende øjne og grine tandløst.

Tænk sig, jeg var faktisk blevet glad da mor fortalte jeg skulle have en lillesøster eller en lillebror. Jeg havde håbet på en pige mere nu hvor Lilje var helt tabt for omverdenen. Men det ville også have været i orden med en dreng, en lille ny Remus som jeg skulle passe på.

Hold da op hvor havde jeg været dum.

“WAA-
AA-
AA-
AAAHHHHHHHH!” lød det igen. Man skulle ikke tro nogen *kunne* skringe højere og længere, men det kunne hun så. Selv folk helt omme i den anden ende af Ranunkelby var begyndt at tale om at det barn havde “ualmindeligt stærke lunger”.

“Dug,” sagde Remus og så nærmest ud som om han havde tandpine. “Fffkynd dig. Vil du ikke nok?”

Jeg gav Vilhelmina et sidste klap.

“Jeg kommer igen,” sagde jeg til hende, selv om jeg godt vidste at det måske først blev i morgen. Og så gik jeg med sure langsomme skridt hele vejen ud af pindsvineriet, op over bakken, tværs gennem Ranunkelby, hen ad vejen, op ad stien til huset, gennem stuen og køkkenet og ind i soveværelset.

“Hold hende!”
sagde mor og rakte
en skrigende,
fægtende,
knaldrød jord-
bærunge frem
mod mig.

Jeg tog imod
min fantastiske
nye lillesøster.
Hun lignede en
skrigende kålorm,
bortset fra at de
fleste kålorm er grønne og
sorte i hovedet, ikke hindbærfarvede.

“WAAAAAAAAA – hmffppppffffff,” sagde Tusindfryd og lukkede sin lille lyserøde mund. “Gmmmmf pfpf pfpf pfpf.” Hun klukkede og smaskede og blinkede med begge øjne og tog fat i min trøje med en lille slimet hånd.

“Gudskelov,” stønnede min mor. “Gå udenfor med hende lidt, vil du ikke nok? Så finder jeg lige en ren ble frem.”

Altså, hun var jo sød nok, lille Tusindfryd. Men hvorfor var det mig, af alle mennesker på hele jorden, som var den eneste der kunne få hende til at holde op med at skribe? Det var jo ikke normalt. Lilje kunne synge for hende og vugge hende i timevis, og det hjalp lidt. Hun var selvfølgelig også vældig begejstret for mor. Men når hun virkelig skreg sig op til sit allerhøjeste, så var der

kun én der kunne få hende til at holde mund, og det var mig. Hold op hvor jeg glædede mig til hun engang blev til et rigtigt menneske der kunne tale og gå selv, og som ikke brugte det meste af sin vågne tid på at vække naboerne. Mor og far påstod at det godt kunne tage flere år. Det var ikke til at holde ud at tænke på. Jeg kunne jo ingenting af det jeg plejede. Jeg

kunne ikke hjælpe til i pindsvineriet i mere end en times tid ad gangen. Jeg kunne ikke lege med Remus, eller gå på opdagelse sammen med min brombærveninde Dalia, eller gå ned til Kildefloden og besøge Asmod's Onkel Thormod og høre ham fortælle skipperskrøner og vise sine tatoveringer frem. Jeg kunne ikke engang sove om natten mere, det var der ikke nogen af os der kunne. Det sørgede skrigeballonen for. Der var tidspunkter hvor jeg ønskede hende hen hvor brændenælderne gror.

Jeg gik ud og satte mig med hende på skødet på den lille bæk der står op ad vores haveskur. Lyseblå forglem-migej dannede en tæt hæk omkring skuret, og der duftede sødt og blåt og sommerligt. Jeg gabte og overvejede om jeg skulle lægge mig på bænken med Tusindfryd på maven og tage en lille lur.

Mor kom ud med en ren ble over den ene skulder.

“Tak skal du have, skat,” sagde hun. “Nu skal jeg nok tage hende.”

Tusindfryd klynkede en lille smule, men lod sig lempe over i mors favn. Mor gyngede hende lidt og beroligede hende med underlige lyde og luftkys. Lidt efter begyndte skrigeriet igen inde i huset, men ikke nær så højt, bare

nogle korte protestvræl over at nogen tillod sig at vaske prinsessens lyserøde mås. Jeg sukkede. Så bestemte jeg mig for at være ualmindelig voksen og dygtig og gik ind og tog den beskidte ble og lagde den i blød.

“Det er sødt af dig, Dug,” sagde mor. “Lille skat, jeg ved godt det er hårdt for dig, det her. Men i morgen får du fri.”

“Hvordan det?” sagde jeg.

“Far og jeg har snakket om det. Og vi har bestemt at du og Remus er store nok til selv at køre en af bærkærerne ned til Kildefloden.”

Jeg sprang i vejret og dansede rundt i stuen.

“Jah!” råbte jeg, så højt at Tusindfryd glippede med øjnene. “Tak, tak, tak, tak, tak ...”

For vi havde jo plaget, Remus og mig, men vi havde ikke troet vi fik lov. Selv om jeg var den i familien der var allerbedst til det med pindsvin, så havde jeg aldrig før fået lov til at køre kærren uden at der var en voksen med.

“Må jeg sige det til Remus?”

“Ja,” sagde mor med et smil. “Smut du bare.”

Jeg spænedede ud på vejen, hoppede et par gange, simpelt hen bare fordi jeg var så glad, og løb videre ned mod pindsvineriet for at finde min lillebror og gøre ham lige så glad.

Vi stod rigtig tidligt op næste morgen. Længe før Tusindfryd Skrigeballon var vågnet, og så tidligt at duggen lå i kæmpestore tunge dråber på forglemmigej-blade og græsstrå. Vilhelminas unger var ikke store nok til at kunne klare sig en hel dag, så det blev Petrus der måtte trække kærren. Han var ikke helt så sød og kvik som Vilhelmina, men lod sig villigt og lidt søvnigt spænde for så vi kunne køre hen til første stop: Ranunkelbys jordbærhaver.

Høsten sang på sidste vers, men heldigvis havde det været en fantastisk jordbærsommer, og spisekamre og forrådsrum bugnede af tørrede jordbær, jordbærsyltetøj, jordbærgrød og jordbærsaft i lange, røde baner. Derfor var Asmod's Onkel Thormod's nye ide også blevet godt modtaget. Thormod havde regnet ud at hvis vi brugte Kildeflodens strøm, kunne vi få vores bær transporteret så hurtigt og langt ned ad floden at

de kunne nå helt til Kronby til de store frugtmarkeder. På den måde kunne vi bytte os til en masse ting vi havde brug for – kobbergryder og tedåser og fine tæpper vævet af mælkebøtteuld, sylteglas og blyanter, knappenåle og søm, kukure og skolebøger og andre ting det ikke var så let at lave selv. Hvis vi var heldige, blev der måske også til et par appelsiner vi kunne gemme til jul. De var tunge at køre med for en kærre, men når man havde en båd, gik det lettere.

“Godmorgen, børnlille,” sagde Overgartner Filipus da han fik øje på os. “Godt I kom. Vi er klar! Og når I ser Thormod, den gamle slyngel, så sig, jeg vil have min rive tilbage. Han lånte den til at rive blade sammen med i efteråret!”

Et høsthold havde været i fuld gang siden daggry, og de var klar til at læsse kærren fuld af gode bær. Hvert bær var blevet pakket ind i et net spundet af edderkoppesilke så det var nemmere at losse og laste, og så det ikke så let blev stødt under den lange tur.

